

BRASSÓ

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sor helye 5 kr (1—10 sor helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény.
Minden egye hirdetés bélyegdíj: 30 k
Nyílt-térsora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

brassói és orszébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, liszód-szentmártoni, orszébetvárosi, hosszuszászói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári s szegedi kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein s Vogler János), Dukas Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Dan s társa, Haasenstein és Vogler Otto Maaszl. Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetésirodájában.

IV. évfolyam 1888.

Bizonyos mérvben a hiba tudatának kifejezéséül kell tekinteni, midőn az ellenzék soraiból Irányi Dániel felszólalt, hogy a ház előtt egy indítványt indokoljon, mely szerint a kormány utasítandó lenne, hogy mihamarabb javaslatot terjesszen a ház elé egy független

Igy kívánja ezt a jogfolytonosságon kívül a parlament hatalom-teljességének integritása, melyet — elég különös — ezuttal a kormánynak kell védelmébe venni az ellenzék ellen.

Brassó, nov. 28. (Kálnoky, Tisza s Fejérváry a királýnál.) Ő felségénél gróf Kálnoky külügyminiszter, Tisza miniszterelnök és báró Fejérváry honvédelmi miniszter közös kihallgatáson voltak. A tanácskozás tárgyat a véderőjavaslatnak parlamenti sorsa képezte. — Tisza és Fejérváry miniszterek az erre vonatkozólag tartott bizottsági tárgyalások lefoiyásáról és eredményéről referáltak ő felségének, míg gróf Kálnoky a közös kormány álláspontját képviselte. Azon jelentés, mintha ezen kihallgatás külügyi kérdésekkel, vagy éppen egy német lapnak a trónörökösről közzétett fejtegetéseivel függne össze, — mint a „Pester Correspondenz“ biztosíthat, — légből van kapva.

Brassó, nov. 28. (Országgyűlés.) A képviselőház f. hó 26-iki ülése elején Horváth Lajos napirend előtt szót kért s megvédte Miskolcz városát Polónyi

Erre a regale-kártalanítási törvényjavaslat részletes tárgyalása következett; szözlottak Unger, Holló Kaas és Szentiványi, kik módosítványokat, Polónyi, ki elhalasztási indítványt terjesztett be; továbbá Papp Elek a módosítványok mellett s végül Láng Lajos előadó, Weckerle államtitkár és Tisza miniszterelnök, kik a szöveget védelmezték és Apponyi Albert gróf. A ház a módosításokat s a halasztási indítványt nagy többséggel mellőzte.

Brassó, 1888. nov. 28.

A külpolitikában szélesed állott be.

A nagy port felvert támadásra vonatkozólag, melyet eg- németországi lap Rudolf trónörökös ellen intézett, a »Fremdenblatt« hosszabb cikket közölt. — Erre a »Norddeutsche Allg. Ztg.« következőt feleli: „Teljes elismerésével a correct s a szövetségtársi vi- hű érzelmeknek, melyeknek a „Fremdemblatt« rokon- szenves módon kifejezést ad: a magunk részéről csak azt akarjuk konstatálni, hogy elenyészőleg kicsi ama német lapok száma, melyek amaz obscurus heti lap cikkét reprodukálták; magában Berlinben ez a szám csak a »D. Tagblatt«-ra és a »B. Tageblatt«-ra szo- ritkozik. A bécsi botránylap öklelődését mások nem vették figyelembe.

A francia kamara f. hó 26-iki ülésén Wilson is jelen volt, ezuttal első ízben ismert pöre óta. Mésureur, Wilson jelenlétére czélozva, azt kívánta, hogy a kamara függeszse fel ülését egy órára, oly okból, melyet mindenki érthetőnek fog találni. Cuneo d'Ornano (bonapartista) közbeszól: Jól tenné a kamara, ha végleg szétoszolnék! A kamara Mésureur indítványát 335 szavazattal 30 ellenében elfogadta. Midőn az ülést ismét megkezdték, Milleraud azt indítványozta, hogy a kamara kellő kifejezést adván érzületének, vegyék fel ismét a napirendet. A ház ez indítványt elfogadta. Wilson, Andrieux kíséretében elhagyta a termet.

Bern cantonban f. hó 25-én népszavazás volt a fölött a kérdés felett: szükséges-e a cantonalis alkot-

Panasz.

Oithon este a szomszédok
Gyűlnek guzsalyosba;
Tréfálkoznak s panaszkodnak,
Mint a sora hozza.

Dicselkednek az öregek
Hadi vítézséggel:
Ki legbátrabb a csatában?
— A magyar, a székely!

S panaszkodik, panaszkodik
Vitéz székely népem:
Nagy a gondja s a nyomora,
Alig jut, hogy éljen!

Panaszolja, panaszkolja:
Nincs egy jó ruhája, —
Él sem mehet ünnepnapon
Isten szép házába.

Panaszolja, panaszkolja:
Nincs egy krajczárra pénze,
S nem elég kis gabonája
Adóra, kepére.

Panaszolja, panaszkolja,
Hogy szíve, virága
Elhervadva bujdosik ki
Idegen országra.

Panaszolja, panaszkolja:
A ki itthon él még,
Kalmárlelkű uzsorások
Kiszívják a vérény - K

S a szomszédok panaszának
Se hossza, se vége;
Búsan pislog gócz alól a
Tűznek halvány fénye.

Baráczy Sándor.

Korunk asszonyai.

lrta: Babérlevél.

Asszonyom! Ön azt akarja tőlem, hogy a nyilvánosság előtt igénytelen és szerény véleményemet asszonyainkról mondjam el. Kívánata előttem parancs lévén, nézetemet ezennel nyilvánítom.

Asszonyom! Emlékszik ama, még nem is oly rég mult időre, midőn ön egész fiatal leány volt, és nem tudom, vajjon tiltott módon avagy felsőbb engedéllyel e — az »Ezer és egy éj« meséiben lapozgatott? Igen? Akkor emlékszik még arra a kábitó érzésre, melyet ezen könyv önre gyakorolt, az ezen könyvből áradó meleg lehelletre, melytől romlatlan lelke mint a kárhozattól megriadt? Ön akkor — mint igen rendén is volt — ezen szép rajzokkal telt könyvet elvetette, mert belátta, hogy az fiatal leány részére nem képezheti az olvasmány tárgyát.

Időközben ön asszony lett, hízélgés nélkül mondhatom: bájos, szép, szeretetreméltó asszony. Tudtommal mint ilyen szereti a napnak melegítő sugarait, bálványozza a virágokat, rajong a költészetért; és ha a novemberi égbolddal mint épen most, piszkos

felhőt a háztetők kéményeig leereszti és az unalmas köd, mint egy szerelmes ánglius, önnek ablakait megszállva tartja, akkor tudom, szívesen huzódik ön el azon melegebb égélj alá, a hol a fűtött kandalló pótolja a nap forró sugarait.

Bárha ön ilyenkor meséket nem is olvas, de azok helyett gyönyörködik a »Keleti útleírások« című, alapos ismereteket terjesztő műben, melynek olvasása egész valóját áthatja, lényét eltölti, figyelmét leköti, annyira, hogy álmódolni kezd ama tündéres lényről, mely a karsu minaretek és csendes háztetők fölött mint egy lángtenger, áradozva végig huzódik és melyben hosszú töveiken a gyönyörűen kinyílt virágok ringatóznak; hol a napnál forróbban éreznek a szívek és hol ama sajátos szabású ablakokat elfedő finom faredőnyök az izzó szenvedély szülte mámosos sóhajokat lehellik ki. . . .

Hogyan? Ön is sóhajtozik, asszonyom? Bocsánat! Tudom, más sóhaj az; sóhaj, mely csupán komolyabb északi éghajlatunk tisztább levegőjét keresi. Érttem én önt igen jól. Férje belép és megcsókolja bársonysima szép kezeit; erre ön a könyvet eldobja, gondolván: mit önnek a kelet, a hol az udvariasság, az előzékenység, a gentlemani modor ismeretlen; a mi ugyan még tán megbocsátható is volna, de a hol az igazi szeretet, amaz egyedüli boldogító érzést nem ismerik, — és ez kesély, ez undorító!

mány részleges módosítása? A nép 28,829 szavazattal 23,183 ellenében nem-mel felelt.

A „Times”-nek jelentik Zanzibarból: A szultán veszélyesen beteg, a mi késlelteti az aktiv működés megkezdését. Az eredeti megállapodást akként módosították, hogy Németország a partvidék déli, Anglia pedig északi részét veszi ostromzár alá. A német tengerész-őrség ismét visszatért Bagamoyóba.

A szerbiai alkotmány-revisió bizottság albizottsága majdnem teljesen befejezte a munkáját és tevékenysége eredményét e hét folyamán fogja a nagy bizottság elé terjeszteni. A király fáradozásának sikerült az albizottságban a politikai pártokat megegyezésre vezetni. A választások eredménye még az egész országban ismeretlen és ennél fogva korai még minden, az eredményre vonatkozó tudósítás. A több választó kerületi radikális agitatók által keletkezett csendzavarások, a főczinkosok elfogatása után, elnyomattak. Az elfogottak száma 60.

A legutóbbi nemzetiségi vita.

A brassói német ujság keddi száma élén Filtsch orsz. képviselő, a nevezett lap volt szerkesztője, egy epés cikket tett közzé, melyet érdekesnek tartunk, lehetőleg bő kivonatban ismertetni olvasóinkkal:

„Mint olvasóink a képviselőházi tudósításokból már láthatták, a regálé-javaslat fölötti általános vita a legutóbbi pénteken¹⁾ egy kis nemzetiségi vitára adott alkalmat.

Kiindulási pontját Busbach Péter azon nyilatkozata képezte, hogy a magyarság fejlesztendő, hogy Magyarországnak magyar fővárosa legyen.”

Itt jön Busbach beszédének elferditett kivonata. Majd így folytatja:

„A magyarosítási törekvések ezen kendőzetlen bevallása, melyet a többség zajos tetszésnyilvánításokkal kísért, kétségtelenül erős kihívás volt a nem magyar képviselők számára. Nem csoda tehát, ha egyikük, Steinacker Ödön disznódi képviselő, reflektált Busbach ezen kijelentéseire s konstatálta, hogy most már klasszikus tanuja van a szászok panaszainak jogossága mellett, minthogy Busbach bebizonyította, mily nagy mértékben üzetik itt a magyarosítás hazafias mestersege. Szabadelvű intézményeink és a nemzetiségi törvény kilencz tizedrészében csak papíron vannak. A budapesti esküdtszék egy nappal azelőtt elítélt egy románt, mert azt mondá, hogy a magyar faj föléje helyezi érdekeit az állam érdekeinek. Ugyanezt ismételte Busbach büntetlenül. Steinacker ezen nyilatkozatai vihart s kedvetlenséget idéztek elő a parlamentben. És miért? Steinacker joggal mondhatta, hogy nemcsak a királyok szerencsétlensége, de a nemzetekéi is, hogy nem akarják hallani az igazságot. — Hát nem igaz-e minden szó, melyet Steinacker mondott? A szászok panaszkodnak a szüntelen magyarosítási törekvések fölött. A magyarok mindég tagadják ezeket és államelleneseknek kiabálják ki a szászokat, mert panaszkodnak a magyarosítási törekvések fölött. S most ne-

¹⁾ Az a péntek mégis csak szerencsétlen szám a szászokra! Minden kudarczuk péntekre esik.

Ismét igaza van, asszonyom! olyan igaza, mint akkor volt, a mikor az »Ezer és egy éj» meséit felre dobta. Az egykori fiatal leány és a mai asszony ténykedése közt csupán az a különbség, hogy most tudja, miért undorodik, a mit azonban még akkor átérzeni nem tudott, lévén akkori cselekedete pusztán a nemes ösztön műve.

Ismétlem: igaza van, hogy szíve mélyéből megveti azt az országot, a hol az asszonynak testi szépsége határozza meg annak értékét; hogy undorral tölti el az a föld, hol a nőnek külsője adja meg annak becsét. Ön sajnálkozik neme fölött és szegénykedik nővérei miatt, kiknek eper-ajkán a »keleti« mámorossá lesz azért, hogy aztán a kelyhet, melyből élvezett, magától közönyösen elvesse.

És tényleg a legelénkebb képzelet sem mérhetne egy európai asszonyra nagyobb, súlyosabb és érzékenyebb csapást, mint azt, ha szeméi elé idéznék egy konstantinápolyi nő-vásárt, melyen éles szemekkel figyeltetik meg az »árunk« minden mozdulata, vizsgálják minden arcvonása, minden egyes testtagja, annak méretei és arányai, és a szerint becsülik is meg annak értéke, a mint a vevő azokat tökéletes-, vagy kevésbé tökéletes-, avagy pláne tökéletlennek találja.

Ne forduljon el tőlem, asszonyom; ne haragudjék reám, ne ítéljen el! Igaz bár, hogy a mit mondok, kinosan érinthetik önt és füleinek is sértők lehetnek; de azért kérem mégis türelmes meghallgatásomat. — Ezen, az »Arany szarv« vásárára kiállított szerencétlen teremtek iránt önnek, mint nemes és fenkölt.

kimegy egy chauvinista képviselő, — egy képviselő, ki ezen német nevet viseli: Busbach²⁾, s kijelenti nyílt képviselőházi ülésben, hogy Magyarország hivatása első sorban a magyarosítás s e kijelentést a képviselőház magyar többsége³⁾ frenetikus tetszéssel üdvözli. Hát nincs-e igaza Steinackernek, ha azt mondja, hogy klasszikus tanuja van a szászok panaszainak igaz volta mellett?

Steinacker azon állítása, hogy szabadelvű intézményeink és a nemzetiségi törvény kilencz tizedben csak papíron vannak, nagy ellenmondást és mozgást idézett elő. De ez teljesen igaz. Gyakran és gyakran megvitathatatlannul bizonyítottam be⁴⁾ a nemzetiségi törvény és sok gyakorlatom alapján, hogy ama törvénynek csaknem minden cikkelye naponként és állandóan megsértetik. És mily találó és sujtó volt Steinacker hivatkozása Albu István román tanítónak az előtte való napon történt elítéltetésére! Ez három havi fogházra és 300 frt pénzbírságra ítéltetett a »Römische Revue«-ban közzétett, állítólag lázítást a magyar nemzet ellen tartalmazó cikkeért, mert azt mondta benne, hogy a magyar faj felülhelyezi érdekeit az állam érdekeinek. Busbach P. képviselő egész nyíltan mondja — s nemcsak büntetlenül, sőt a képviselőház helyeslésével, hogy Magyarország hivatása első sorban a magyarosítás. Ő a magyarok fennhatóságát az állam szabadsága fölé helyezi. Ő általános helyeslést arat ugyanazon nyilatkozatért, melyért Albu István súlyos büntetésre ítéltetik. Hát nem állanak-e szabadelvű intézményeink csak a papíron? Ez világos. De ha Steinacker konstatálja e tényállást, a képviselőházban nagy lármá és izgatottság támad. Nem képesek elbirni az izgatottságot, mert bűnösöknek érzik magukat.⁵⁾

De ezzel még nincs elég. — A képviselőház elnöke, Péchy Tamás, Steinacker szavait — melyek csak tényeket konstatáltak — egyik nemzetiség elleni izgatásnak s a külföld félrevezetése gyanánt rója meg. Csak azt kívánjuk, hogy ez az egész vita egész híven jusson a külföld tudomására⁶⁾; akkor nagyon könnyen lesz azon helyzetben, megítélni, ki mellett szól az igazság. Az elnök által használt azon phrázisra⁷⁾, hogy a föld kerekén nincs nemzet, melynek kebelében akár mely nemzetiség nagyobb szabadságnak örvendő, mint Magyarországon, nem akarok reflektálni.⁸⁾ E phrázis elég gyakran czáfoltatott meg a legvilágosabban. —

²⁾ Csak most, Filtsch okoskodásából találtuk ki Busbach nevének etimológiáját. — Ez annyit jelent, mini: búsbak. E szerint Busbach szász volna!

³⁾ Kár ugy-e, hogy nem német többség ül a magyar parlamentben?

⁴⁾ Vajjon kinek? Azoknak, a kik nem szoktak gondolkodni, csak vakon hinni a legnagyobb badarságot is. Ezeknek bizonyíték sem kell; — tehát ezeknek könnyű bizonyítani.

⁵⁾ Azt a bűnt minden magyar ember szívesen a lelkére veszi s bizonyára csekélyebb bűn az, mint az az örökös denuncziálás, melyből Filtsch és társai élnek. Nekik ez a főkenyerők.

⁶⁾ Önök gondoskodnak róla.

⁷⁾ Brassói versaillesi kifejezés. Ők soha sem mondanak phrázisokat. Vajjon?

⁸⁾ Kifogyott a tudomány.

gondolkodásu hölgynek, a legőszintébb részvétellel kelviseltetnie, annál is inkább, mert hisz azoknak kény szeritve kell mostoha, meg nem érdemelt sorsukat elviselniök, és bizonyára legjobban ők érzik ezen, reájuk nézve keserves és kinos életnek sanyarúságát, — ugyannyira, hogy hajlandó vagyok hinni, hogy míg a vevő »keleti« a szerencsétlen rabszolganőt vizsgálja, addig a jó, kegyes és irgalmas Isten a szegénynek hulló könyveit számolva, részére átélte tengernyi szenvedéseit a legszebb helyet biztosítja a menyországhban.

De hát tegyük most fel, hogy itt köztünk, Európának művelt népei közt, egy ily nő vásár létesítették. — Mit, asszonyom, ön ezt nevelésnek és lehetetlennek tartja? Igaza van!... Ám tegyük fel azt a képtelenséget, hogy tömegesen találkoznának európai nők, kik önként kiállának egy kéjencz és trivial férfiakból álló bizottság elé, versenyezve egyenkint a szépség pálmájáért.

Mi az? Ön nagyon pirul, asszonyom! Bizonyára emlékszik ama képtelenségre, ama Budapesten már két ízben és most a közelmúltban Belgiumban rendezett női szépség-versenyre; emlékszik a közvéleménynek ama szánalmas és ironikus mosolyára, mely a kiállítások eme legpikánsabb nemét kísérte; emlékszik ama, kit nevetésre, kit bosszankodásra indított gazdag jelenetekre, melyek a kitüntetések kiosztásakor lejátszódtak; és végül emlékszik ama tüntetőlegesen hallgatásra, melylyel hölgyeink az otromba játékot, nemük ilyképeni nemtelenítésére, minden az ellen való tiltakozás nélkül, rendeztetni engedték.

(Vége következik.)

Nagyon sajnálatos, hogy az általános tiszteletnek örvendő képviselőházi elnök⁹⁾ sem volt képes emancipálni magát a ház chauvinistikus izgatottságának nyomása alól.

De a legnagyobbat cselekedte e kis nemzetiség vitában ez alkalommal is Tisza miniszterelnök. Kerek azon törekvésnek bélyegezte Steinacker nyilatkozatait, hogy törekszik kifelé, a hol a mi viszonyainkat nem ismerik, a magyar törzs és Magyarország ellen gyűlöletet terjeszteni. Steinacker azonban, mint láttuk semmi mást nem tett, mint konstatálta, mit a kormányparti Busbach mondott. Ha ez alkalmas legyen, odakünn gyűlöletet terjeszteni a magyar törzs ellen, akkor Tiszának Busbachot kellett volna felelősségre vonni, nem pedig Steinackert. Tisza azt is mondta, hogy a szászok köszönettel tartoznak a magyar kormány¹⁰⁾ és képviselőháznak azon jószágért, hogy ezek nem vették tekintetben, hogy szász földön soha sem volt regálé. — Ez nyílt meghamisítása a tényeknek. A szász földön a regáléjog ép úgy létezett, — mint a Székelyföldön és sok magyar városban, csak hogy itt nem volt mindenütt a földesur-sági jog kifolyása, hanem alapult királyi donatiokon és egyértékű megszerzési alapokon.¹¹⁾ — Azután meg a nem földesuri jogokon alapuló regáléjog egyenlősítése a földesuri jogon alapuló regáléjoggal bizonyára nem a szászok iránti tekintetből történt¹²⁾, hanem kétségtelenül a székelyek érdekében, melyek ép oly helyzetben voltak, mint a szászok. Csaknem azt hinné az ember, hogy Tisza törekedett a tények ily elcsavarása által félrevezetni a külföldet, hol viszonyainkat nem ismerik.¹³⁾ A tények és szavak elferdítésében Tisza egyáltalában nagy mester. Busbach ügyetlen nyilatkozatait az által igyekezett nemzetiségellenes tartalmukból kivetkőztetni, hogy úgy elferditette azokat, mintha Busbach a magyarság részére is igénybe kívánta venni azt a jogot, hogy társadalmi uton fejtsse ki ez is nemzeti jogait. E szócsavarás nem egyéb jezsuita fogásnál (jesuitischer Kniff,¹⁴⁾ melynek azonban teljesen el kell tévesztenie hatását. Mert a Busbach használta »a magyarság terjesztése« és »a magyar törzs fennhatósága« nem a saját nemzeti jogok kifejtése, hanem tiszta és egyszerű magyarosítás.

Ha Tisza végül azt mondá, hogy a szászok ily nyilatkozatok által gyűlöttekké teszik magokat, ugy csak őszintén sajnálhatjuk ezt, mert a mi komoly törekvésünk, jó viszonyba jönni magyar polgártársainkkal.¹⁵⁾ Ha ily nyilatkozatok csakugyan gyűlöltté teszik a szászokat, akkor nem a nép vezetői s képviselőinek tulajdonítandó ez, — mint Tisza teszi, — kik a magyar chauvinismus által ösztönözöttek és kényszerítettek, hanem magának e chauvinismusnak, mely főtámaszát Tisza miniszterelnökben bírja. A mi népünk azonban hűen és lelkiismeretesen teljesíti a haza iránti kötelességeit, habár ez nemzeti létét veszélyezteti.¹⁶⁾

Róman és szász lapokból.

— »Gazeta« és »Tribuna«.

A »Tribuna« nagy fejtörésben szenved a miatt, hogy a katonai kötelezettség a 20-ik évről a 21-ikre tételek át. Szerinte ez a legfőbb kérdés és ezzel kellene ám komolyan foglalkozni a hon atyáinak, inkább mint az egy, vagy két évi önkéntesi kérdéssel. Szerinte ha az elsatnyulás a rossz közigazgatásnak a következménye, akkor ezzel kellene a parlamentnek komolyan foglalkozni. Szerintünk pedig a »Tribunának« kellene azzal foglalkozni, hogy a sorozás elől a Kárpátok aljában lakó román legények ne eblábaljanak el minden évben. Elég szálás legények azok, legalább itt mifelénk, nem aprózta el őket a rossz adminisztráció, hanem rossz, hazafiatlan tanácsal élteti őket valaki, vagy pedig követik a katonáskodásról való iszonyódásuk természetesen ösztönét.

⁹⁾ Hát van ilyen magyar is?

¹⁰⁾ Ez nem »magyarisch«?

¹¹⁾ De nagy legény az ur a csárdában. Hisz az ur képviselő! Joga van beszélni a parlamentben. Miért nem czáfoltá meg ott a miniszterelnököt s csak itt, egy lapban, a melyet Brassó megyén kívül alig olvas 10 ember. Hisz azért küldték az urat oda a választói, hogy beszéljen, a mikor kell. De hát nem mer. Az igaz, hogy ez dicsőséges képviselőség!

¹²⁾ Nem is viselték magukat a szászok soha úgy a magyar állammal szemben, hogy kedvükért is lehetett volna valamit tenni.

¹³⁾ Tisza nem akar a szász ultraktól tanulni.

¹⁴⁾ A Filtsch féle német szótárban uri kifejezés!

¹⁵⁾ Ezt nagyon gyakran bebizonyították már a szászok, különösen Filtsch ur, mikor a maga külön irodalmi nyelven többször is azt írta: »wir gehen bis auf's Messer mit den Magyaren.« Elég csoda, hogy ezért az államügyész nem szurkálta meg kissé.

¹⁶⁾ A nép igen, — mert a nép jámbor, csendes, szorgalmas, — de önök nem. Önök a hazaszeretet a haza s nemzet gyalázásában gyakorolják. Ez is hazaszeretet. De csak Filtsch és Steinacker-féle!

A „Gazeta“ nincs megelégedve gr. Csáky Albin vallás és közokt. miniszterrel épp úgy, mint nem volt Treforttal. Azt várta volna, hogy bizonyos jótékony reformokkal fog előállani, mely szerint elődjének a magyar nemzetiségek iskolája és egyháza iránt kibocsátott törvénytelen(?) rendeleteit helyre hozandja, még pedig szabadelvű, igazságos és az egyenjoguságnak megfelelő törvényekkel a nemzetiségek fejlődése érdekében.

A „Gaz.“ azonban keserűen csalódott gr. Csákyban, mert alig, hogy a miniszteri széket a gróf elfoglalta, olyanformát tett és úgy érez, melyből a „Gaz.“ azt következteti, hogy neki ma a néhai Trefort teljes képmásával — o perfecte copia a reposatului Trefort — van dolga. Na, azért sem Csáky, sem a magyar nemzet nem fog megnehezíteni a „Gaz.“-ra. A gróf Csáky azon nyilatkozta, melyet egy magyar közművelődési egyesület küldöttsége előtt tett, mely szerint a magyarság erősítésére minden lehető meg fog tenni, nem egyéb mint ellenséges(?) nyilatkozvány a nem magyar nemzetiségek ellen. Gr. Csákynek azt kellett volna mondania, hogy takarodjanak haza az urak s ne bibelődjenek iskolák, óvódák felállításával, mert állít az urak nélkül is polgári leányiskolát az asociatiunea Kuldjék abba gyermekeiket s szent lesz a béke.

A „Gazeta“ és „Tribuna“ erre aleluját énekeltek volna. Valóban páratlan az, a mit ezek a nemzetiségi tulzók elkövetnek! Ha mi saját zsebünkben nem is államsegélyből, csak egy óvodát állítunk saját gyermekeink számára, rögtön a vihar ellenünk csap, vizben, azaz valamelyik tulzó nemzetiségi lapban s ég ki szemük, midőn azt írják, hogy el akarjuk rabolni az ő gyermekeik anyanyelvét. Ilyent nem látsz, nem olvassz Európában, csak a mi nemzetiségi tulzó lapjainkban és mégis még ők állnak az erdő felől s kiabálják tele torokból, hogy ők nálunk el vannak nyomva.

A kisded Szerbia bezaratott minden oláh tanymű iskolát területén s ezt maga a „Gaz.“ hirdeti; a kis Románia román tanymű iskolákat állíttatott a moldovai román kath. csángó községekben gör. keleti hitű tanítók vezetése alatt. — Szerbia még a templomokból is kitiltotta rendeleti uton a román nyelvet; tessék szerbül imádkozni, a ki Szerbiában akar élni. Az Oroszországhoz visszacsatolt Besarabia megyéiben muszka nyelven kell tanulni, a románról meg álmodni sem szabad.

Elég lesz ezuttal ez a három közeli példa. Vesünk már most össze azoknak sorsát, a mi nemzetiségeink állapotával iskolai, egyházi, társadalmi tekintetben s bizonyosan igazat adunk Péchy országgyűlési elnöknek, midőn az elnöki székéből ország-világ hallatára kijelenté, hogy a föld kerekégén nincs jobb dolguk a nemzetiségeknek, mint Magyarországon. Igazat adunk Tisza min. elnöknek, midőn Steinackerrel, szemben a hálátlanokkal a hálát emiegeti. Még a jóért is hálátlansággal fizetnek, nem a nép, hanem mint Tisza min. elnök oly talpraesetten megjegyezte: az álpróféták.

Még ez is égrekiáltó sérelem, ha egy az egyházi hatóság által állásától legyelmi uton elmozdított tanítót a miniszter bizonyosan alapos okok következtében állásába visszahelyez. Bűn-e az, ha védi a miniszterium a tanítót és nem engedi, hogy az utcára kerüljön, kenyér nélkül maradjon, ha ezt meg nem érdemelte. Igaz, hogy az egyház autonómiaja! Mintha az egyház emberei soha sem tévedhetnének ítéleteikben. Biztatja is a „Gazeta“ az egyházi hatóságokat hogy nosza rajta, ne hagyják az egyházi autonómiát elveszni, miután látják, hogy gr. Csáky is csak olyan, mint Trefort volt, pártolja a magyar közművelődési egyesületeket és oh csodák csodája, a dászkellet állásába visszahelyezi.

A „Telegraful“ legalább a natióban is kap hibát, mert rágó férgekről és törökös közönyről panaszkodik. Ez aztán sok helyütt valóban úgy is van, de könnyebb ennél a magyart szidni.

Czenkalji.

*

— „Kronstädter Zeitung“ és „Tageblatt“.

A brassói német újság hétfői száma csak oda-vetőleg foglalkozott a Steinacker által felidézett igazított képviselőházi jelenettel s így nyilatkozik: „Nem érezzük indítatva magunkat, újbóli hosszabb tárgyalás alapjául venni a Steinacker által szóba hozott szász kérdést; de nem foszthatjuk meg magunkat legalább azon élvezettől, hogy reá ne mutassunk azon félreérthetetlen, viharos helyeslési nyilvánulásokra, melyek Busbach képviselőnek a képviselőház egyik utóbbi ülésén tett, itt ismételt megjegyzését követték: hogy Magyarország hivatása első sorban a magyarosítás. A törvényhozás ezen ösztönöségeért köszönettel tartozunk csak, mert benne nyertünk mi s bírja most már Európa klasszikus bizonyágát annak, hogy azon panaszok jogosu-

tak, melyek szász részről oly gyakran és gyakran hiába hangoztattak.“

Vajjon igazak-e?

*

A szebeni „Tageblatt“ ugyanez ügyről a következőt mondja:

„A fennebbieken képét nyújtottuk olvasóinknak a nevezett napok tárgyalásairól. Az események maguk hívják ki az ítéletet. Már tegnap kijelentettük, hogy az alkalom, a regále-vita közepette a nemzetiségi kérdésről beszélni, nem volt szerencsésen vála-ztva. Különben szolgáljon ennek magyarázatául, hogy Steinacker csak azon hurt érintette, melyet előtte Busbach pengtetett; minek tulajdonítható, hogy az egyiknek szabad volt az, a mit a másiktól megtagadhattak? Feltűnő élességgel lépett sorompóba a ház elnöke s a miniszterelnök: pedig nem is az első eset, hogy ezen dolgok, melyeket Steinacker érintett, a házban tárgyalattak. Mi is osztjuk a min. elnök ur meggyőződését, hogy legyen e hazában minden nemzetiségnek megengedve, gondoskodhatni fejlődéséről. De ép ezért meg is kell engedve lenni, a képviselőházban kijelentetni, ha egy képviselő azt hiszi, hogy az országban egy nemzetiség akadályozva van fejlődéséről gondoskodhatni, mint St. ezt a magyarországi németekről mondotta! Ha a lapokban panasz hangzik elnyomatásról, a panaszoló az országgyűléshez utasíttatik; ha ott emeltetnek, úgy ez hazaárulás!

És különben senkit, a kinek ez a hite s ezt épen az ország törvényhozó testületében képviseli, sem szabad ezért az államellenesség szemrehányásával illetni. Mert az a tény már egyszer tagadhatatlan, hogy Magyarországon számos néptörzs panaszkodik nemzeti életük befolyásolása fölött; hogy velük szemben nem tartatnak be a törvények és nekik nem mérnek egyenlő mériéssel. És ha ily fennálló meggyőződések nyilvánítatnak a képviselőházban, akkor azokkal szemben csak egy orvosság van: tárgyalagosan megezáfolni. Ily czáfolatot hiába keresünk a megbeszélte tárgyalásban is.“

A közönség köréből.*)

Nyilvános köszönet és számadás.

A közhalmi m. kir. állami népiskola tanítótestülete a szegény tanulók segélyezésére 1888. évi november hó 3-én rendezte a 2-dik fillérestélyt. Ez alkalommal fölűfizettek:

Gutenau testvérek (Héviz) 5 frt. Lukavszky József 60 kr, Simay Salamon (Kékes) 1 frt, Kovács F. (Homoród) 60 kr, Gáspár József (Királyhalma) 4 frt 20 kr, Z. P. (Homoród) 60 kr, Flórián Gerő 1 frt, Baltesz Frigyes 1 frt 60 kr, Gyertyánossy Ferencz 1 frt 60 kr, dr. Böckné (Zsibek) 20 kr, Mártini Adolf 60 kr, Nagy Pál (Héviz) 1 frt 80 kr, Szarka Elekné 40 kr, Albrich Ferencz 20 kr, Fekete J. 1 frt 20 kr, Máthé Ferencz 60 kr, Nagy Gábor 60 kr, Máté János 60 kr, Zakariás Kristóf 60 kr, Végh Albert 2 frt 20 kr, Boda Gyula 60 kr, Láng Lóri 40 kr, Pécsi Gyula (Alsó-Rákos) 10 kr, Csiki József 60 kr, Szekula Ákos (Kolozsvar) 1 frt 60 kr, Petrovics bíró 10 kr, Józsa Vilmos (Szász-Keresztur) 80 kr, dr. Issekutz Gyula 1 frt 20 kr, özv. Barnerthné 20 kr, dr. Böck József (Zsibek) 20 kr, Gräser Lajos 30 kr, Bartha Ferencz 50 kr, Boér Mihály 40 kr, Csiki József (Moha) 20 kr, Bartha Mihály 60 kr, Orbán Péter 40 kr, Kutchsera 10 kr, Babos József 60 kr, Láng Vilmos 60 kr, Mélasz Ede és neje 2 frt, Volf Ernő 1 frt, Mélasz ev. pap 1 frt, Nagy Sándor (Alsó-Rákos) 1 frt, Káspér János 40 kr, Nagy József (Héviz) 50 kr. A fölűfizetések összege 40 frt 90 kr. A belépti díjakból befolyt 40 frt 80 kr. Összes bevétel 81 frt 70 kr.

Fogadják a nemes szívű alafakozók szíves adományait, valamint mindazok, kik ez estélyen jelen voltak szíves támogatásukért a tanítótestület elismerését és hálás köszönetét.

Kiadás volt: zere 5 frt, teremért 5 frt, világítás 2 frt, fűtés 2 frt 30 kr, Kellékek a szinpadhoz 3 frt 97 kr, papír 82 kr, posta költség és apróságok 90 kr, szindarabok 2 frt 65 kr. Összes kiadás 22 frt 64 kr, ezen összeget levonva a 81 frt 70 kr bevételből marad tiszta jövedelem 58 frt 6 kr.

Köhalom, 1888. nov. 12-én.

Téglás István,
isk. igazgató.Rátz Sándor,
testületi jegyző.

Helyi és vidéki hírek.

Horváth Mihály, Fogarasmegye főispánja f. hó 25—26-án városunkban időzött.

E. M. K. E. gyűlés. Az E. M. K. E. brassói megyei választmánya f. hó 30-án, pénteken, d. u. 2 órakor a magyar kaszinó könyvtár helyiségében ülést tart, melyre a t. választott és virilis tagok ezennel tisztelettel meghívattak s egyidejűleg kéretnek, tekintettel a tárgyak fontosságára, lehető nagy számban megjelenni. Tárgyak: 1) *Javaslat az igazgató-választmányhoz a jövő évre szóló új segélyek tárgyában.* — 2) *A vajda-hunyadi választmány átirata.* — 3) *A türkös*

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

kisdédvő-intézet ügye. — 4) *A színeszeti szakosztály jelentése.* — 5) *Netaláni indítványok s időközben beérkező ügydarabok.* — Brassó, 1888. november hó 24. Koós Ferencz, elnök; Sztérenyi József titkár.

Steinacker lemondása. Egy fővárosi távirat tegnapról azt a rövid hirt jelenti, hogy Steinacker Ödön képviselő az előfordult affaire következtében letette képviselői mandátumát.

Fil érestély. A helybeli protestáns nőegylet harmadik fillérestélye szerdán, december 5 én este 8 órakor lesz. Az „Európa“ szálloda terme már szűknek bizonyult s ép ezért most már a „Nr. I.“ nagy termében lesz a harmadik estély. A háziasszonyok — Papp Ferenczné és Kozma Józsefné urnók — nagy tevékenységet fejtenek ki, hogy e háromszorta nagyobb terem is megteljen, a mi valószínű is. Közreműködni fognak: Bauer Erzsi és Janka k. a.-ok zongorán, Végh Mátyás felolvasással és szavalattal, dr. Vajna Gáborné urnő hegedűn, nővére Hartl Gizella k. a. zongora kísérete mellett, Bartha G. és Langer k. a.-ok énekekkel Jaschik Gy. kísérete mellett. Bizony elég érdekes program egy fillérestélynek!

Egyházi gyűlés. Az ág. ev. (szász) nagy egyházi képviselői csütörtökön d. u. ülést tart s ez alkalommal fogja a bolonyai papi állomást betölteni.

Magyarosítás! Megint felvirradt a szász és oláh lapok napja. A Steinacker tapintatlansága és csuf veresége óta telve vannak csupa magyarosítási rémképekkel. Ne féljenek, őket bizonyosan nem magyarosítja meg senki, nem kellene senkinek, kivéve a sajtokereskedőt. Azok pedig nálunk mind oláhok!

Szász tanító-gyűlés. A brassói ág. ev. egyházkerület tanítóinak rendes őszi közgyűlése december hó 5-én lesz.

Répacukor-gyár. A Botfalván létesítendő répacukor-gyár ügye — mint örömmel értesülünk — igen jól áll. Ez ügyben pénteken bizalmas értekezlet lesz a brassómezei községi előjárókkal Brassóban. E tárggyal közelebbről behatóbban fogunk foglalkozni; addig is örömmel kell kifejeznünk a kezdeményezés szép sikere fölött. Az elismerés ezért első sorban a Czell Frigyes és fia cézget illeti.

A városi zenekar negyedik bérleti hangversenye vasárnap este 8 órakor lesz.

A bolonyai lakossághoz! Vízkérdésünk mind jobban és jobban elposványosodván, fétlenül szükséges, hogy abban az ügyben valami történjék. Ennélfogva felhivatnak a bolonyai lakosok — nemzetiségre való különbség nélkül — szombaton, december 1-én, este 8 órakor a „Fekete medve“ helyiségében tartandó értekezletre eljönni. Többen.

Női felolvasás. Gmeiner Augusztina k. a. holnap este 7 és fél órakor a szász főgymnasium nagy termében felolvasást tart a kézimunka-tanításról.

Rendőri hírek. (Lopás.) Néhány nap előtt Székely Róza cseléd több darab fehérneműt csent el gazdájától. Tette bebizonyulván, átadatott a bíróságnak.

A bérkocsisok panaszkodnak, hogy a vasútra vezető uton a Bolonyában átvágták szélességében az utat s megnehezítették a közlekedést. Jó volna utána nézi.

Hivatalos statisztikai adatok a brassói alsófoku iparos tanonc iskolák 1887—8. évi folyamáról. I. A városi alsó-foku iparos iskolában volt 10 osztály, tanerő 17, tanuló 521. Fentartási évi költség 8166 frt 50 kr. Heti óra 10, a IV-ik osztályban 12. Munka kiállításban résztvett 30 tanuló. — II. A brassói állami alsó-foku ipariskola 1887—8-ik tanévében osztály volt 7. tanerő 12, tanuló 339. Fentartási költség 2580 frt 41 kr. Heti órák száma a 4 előkészítőben 7, az 1-ső rendes osztályban: 7. a 2-ik és 3-ik osztályban: 9. Munka kiállításban részt vett 80 tanuló. — Összesen a kettőben: osztály 17, tanerő 29, tanuló 860, kiadás 10,746 frt 41 kr, munkakiállítás 110.

Fogarasz vármegye f. hó 20-án erdészeti, és 21-én pedig közigazgatási bizottsági rendes havi ülést tartotta meg, utóbbi Horváth Mihály főispán elnöklete alatt; a jegyzői teendőket mindkét ülésen Mezei Viktor főispáni titkár végezte. A közigazgatási bizottság ez ülésében a megyei főorvos dr. Popp István, azon jelentést tette, miszerint a napi lapokban közölt ama hír, hogy Fogarasz vármegyében különféle ragályos betegségek uralkodnának, a valóságnak meg nem felel. A főorvos ezen jelentése tudásul vétetik.

Halál. Az erdélyi aristocratia szomorú napokat él most. Egymásután költöznek elelőkelő tagjai s egy-egy fájó őr hagyják maguk után. A ki legujabban eltávozott: Br. Wesselényi Ferenczné.

Kitört tűzhányó. Rómából írják: A Vulcano szigetén a tűzhányó hegy ismét kitört. A kitörés robaja Messináig volt hallható.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Sztérenyi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Sz. 10152. - 1888.

Hirdetmény.

A Brassó városának a helypénzek és vásárdíjak beszedésére engedélyezett jog az 1889. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időtartamra leendő haszonbérbeadása iránt folyó évi december hó 6-án a városi gazdasági hivatalnál írásbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Minélfogva felhívjuk a vállalkozni óhajtok az eziránti az ajánlott évi bérleti összegnek 10% nyi bánatpénzzel ellátott és lepecsételt írásbeli ajánlataikat folyó évi december hó 6-án délelőtti 12 óráig a városi gazdasági hivatal gondnokának Hintz Ernő urnak átnyújtani.

Az ajánlatok bizottságilag való felbontása ugyanazon napon délutáni 3 órakor a gazdasági hivatalnál történik.

Az ajánlatoknak tartalmazniuk kell azon nyilatkozatot, hogy ajánlattevőknek az ajánlati és haszonbéri feltételek ismeretesei s hogy azoknak magát teljesen aláveti. Ugy az ajánlott évi haszonbéri összeg is számokban és betűkben pontosan és világosan kiteendő.

A közelebbi ajánlati és szerződési feltételek a városi gazdasági hivatalnál a rendes hivatalos órákban az ajánlati tárgyalás napjáig betekintheők.

Brassó. 1888. nov. hó 20.

(197) 3-3

A városi tanács.

Ló- és mőllvölgyi marha-eladás.

A fogarasi álladalmi ménesbirtok igazgatósága részéről közhirre tetetik, hogy folyó évi december hó 4-én Fogaras városában tartandó országos vá. áron 3 drb kisorolt használati ló és 16 darab különféle kora mőllvölgyi marha, köztük 3 drb fejős tehén, 9 drb üsző és 4 drb bika a vásártéren nyilvános árverés után el fognak adatni.

Fogarasi, 1888. november 20.

404 2-3

Az igazgatóság.

Szám 4061. - 1888.

Hirdetmény.

Brassó vármegye felvidéki járásához tartozó Vidombák községében a malomjog 1889. évi január hó 1-jétől fogva hat egymásután következő évre, azaz 1894. évi december hó 31-éig ajánlati versenytárgyalás és szóbeli árverezési útján haszonbérbe ki fog adatni, és pedig a község házában 1888. évi december hó 3-án délelőtti 10 órakor.

Kiküáltási ár:

1. a két harmad részben a község, egyharmad részben az ev. luth. egyház tulajdonát képező műmalomért évenként 600 frt,

2. az egyház tulajdonát képező műmalomért 300 frt.

Mindazok, kik az árverezésben résztvenni óhajtanak, kötelesek az árverezés kezdete előtt a kiküáltási árak 10%-át az alólírott kezéhez bánatpénzzel letéteményezni s egyszersmind köllőleg igazolni, hogy esetlegesen a még kívántató biztosítékot kiállítani képesek.

A köllőleg bélyegzett és 10%-os bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlat minden malomra nézve külön-külön, a kiküáltott tárgyalást megelőző nap délutáni 6 órájáig a községi előjáróságnál beadandók, ellenkező esetben el nem fogadtatik.

A közelebbi árverezési és haszonbéri feltételek az előjáróságnál a hivatalos órákban betekintheők.

Feketealom, 1888. november 20.

396 3-3

A járási főszolgabíró:

Kostend Vilmos.

Szám 2829. - 1888. tkkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A köhalmi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy mohai Csiki József végrehajtónak mohai Préda János (Lánga) végrehajtást szenvedő elleni 70 frt tökékövetés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a köhalmi kir. járásbírósg területén levő Moha községben és határán fekvő, a mohai 85. számú telek-jegyzőkönyvben A + 147. 834, 965, 1020, 1370/2, 1480/1, 1793, 2456/1, 3045/1, 3069/1, 3442/2, 3525. 4495, 4501, 4755/2. helyrajzi számok alatt és ifj. Préda János (Lánga), (kinek neje Bérés Erzsébet) tulajdonánál bejegyzett ingatlanokra, valamint a mohai 476. számú tkjkbvben A + 697, 876/2, és 2410. hr. számú és özvegy Préda János (Lánga) é. ifj. Préda János (Lánga) (kinek neje Bérés Erzsébet) tulajdonánál bejegyzett ingatlanokra az árverést 514 frtban ezennel megállapított kiküáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi december hó 22-ik napján délelőtti 10 órakor a Moha község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküáltásiáron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. törv.-cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kőhalm, 1888. október 12-én.

A kir. járásbírósg telekkönyvi hatósága: (400) 1 - 1 Végh Albert, bíró.

Szám 4077. - 1888.

Pályázat.

A Kőhalm - Homoród - Mirk-vásári útszakaszon a 38. számú útkaparói állás megüresedvén, annak betöltésére folyó évi december hó 12-éig pályázat nyittatik. Míról pályázni kívánók azon felhívással értesítetnek, hogy fenti határidőn túl érkező folyamodványok tekinteten kívül fognak hagyatni.

Az állással 12 frtnyi utólagosan fizetendő havi bér van összekötve.

Kőhalm, 1888. november 23.

403 2-3

A járási főszolgabíró:

Balthes.

Szám 3851. - 1888.

Hirdetmény.

Brassó vármegye felvidéki járásához tartozó Rozsnyó községben a korcsmárlási és italmérési jog egy második, az 1888. évi december hó 5-én délelőtti 10 órakor a község házában tartandó szóbeli árverezés alkalmával, az ottani előjáróságnál betekintheők, következésképpen módosított feltételek alatt haszonbérbe ki fog adatni:

1. A haszonbéri tartam csakis az 1889. évre terjed ki.

2. Az országos vásárokon való korcsmárlás a haszonbérlok számára fentartatik.

3. A lakosoknak azon joga, a szükségelt italokat máshonnan beszerezni, beszünttetett.

Feketealom, 1888. november 21.

(398) 2-3.

A járási főszolgabíró:

Kostend Vilmos.

A legjobb

brünni szöveteket

szállítja gyári áron a

SIEGEL-IMHOF

posztógyári raktár Brünnben.

Egy elegáns őszi- vagy téli

férfi-öltönyre

elég egy szelvény 3-10 mtr, vagyis 4 bécsi rőf hosszúságban.

Egy szelvény ára:

4-80 frt közönséges,

7-75 „ finom, 02-81 frt

10-50 „ finomabb,

12-40 „ legfinomabb

valódi gyapjuból.

Ezenkívül kaphatók legnagyobb választékban: selyemmel átszőtt kamarnok, felső-kabát szövetek, palmerstonok és boytelikabátokra; loden, vadászok és gazdák számára, peruvienne és tosking salonruhák, szövetek női ruhák számára stb.

Jó árúért és pontos kiszolgáltatásért kezesség.

Minták ingyen s bérmentve.

Megjelent

és kapható

Stein János

m. k. egyetemi könyvtáros és kiadónál

KOLOZSVÁRT

Benedek Lajos. Az erdélyi részek helység-névtára, a legújabb közigazgatási, törvényszéki, telekkönyvi, pénzügyi, illetékkiróvási, adófelügyelői és adóhivatali, valamint postai beosztás szerint, közhivatalok és magánosok használatára, az erdélyi részek posta és vasúthálózatának térképével. — Ára 2 frt.

Kőváry László. Erdély építészeti emlékei. Erdély régiségei* második bővített kiadása 30 fametszvényvel. — Ára 4 frt.

Maier Paulina. A női és gyermekek ruhák szabásrajzának és készítésének könnyen megérthető tankönyve. Két czimképpel és 10 szabásrajzi ábrával. A 4. átdolg. és bőv. kiadás után szabadon ford. Kozma Józsefné, Gesztési Etelka. A szerző által jogosított fordítás. — Ára frt 3-60

Fekete Lajos. Beszélgetés az új erdőtörvényről. Népszerű ismertetés közigazgatási bizottságok tagjai, erdőbirtokosok, falusbírák s mindazok számára, kiket az erdőtörvény érdekel, de kellő erdőgazdasági ismeretekkel nem bírnak. 2-ik javított kiadás. — Ára 20 kr.

Mindenféle ruha- és kalapdiszkek a legújabb divat szerint.

LASKAI ÁRPÁD

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA

(Brassó, virág-sor 325. sz. a.)

ajánlja ugy a helybeli, mint vidéki m. t. közönségnek az

őszi és téli évadra

gazdagon berendezett üzletét, ugymint: Divatszövetekben, fekete és színes cachmirok, selyemszövetek, selyem- és angol bársonyok, gyöngydiszkek, vásznak, chiffonok, oxfordt, creton, szalag, csipke, virág, disztollak, kesztyűk stb, a legjutányosabb árak mellett.

Felsők és ruhamegrendelések gyorsan és olcsó árak mellett készítettnek.

Nagy raktár férfi- és női fenérműekben.

TÜDŐ-BAJOK!!

(390) 2-50.

Lég-exhalaczió

gyógyít

tuberkulozist (tüdővést, sorvadást),

Rectal-Injection

gyógyít

asthma-t, idült bronchial-katarrhust.

A hihetetlen, az orvosoknak elérhetetlennek látszó ideálja, hogy tüdőbajt gyógyítani lehessen, teljesen el van érve. Világhírű tanárok és orvosok elismerései, gyógyultak száz meg száz levelei — melyek autentikus másolatai kiadásra megdönthetetlen meggyőződés céljából bérmentesen megküldetnek, — orvosai szaklapok kedvező tudósításai, a legnagyobb kórházak használata a legfényesebben bizonyítják a »Rectal-Injectio«-val való exhalatio gyógymódnak meglepő, soha nem remélt sikerét.

Statz osztálya: »Láz, éjjeli izzadás, köhögés, váladék elmaradnak, nagyszerű étvágy áll be; súlygyarapodás 5 kgr.-ig.« — Dr. M. Langbein: »Harmincz, magas fokú tuberkulózus beteg mind felgyógyult.« — Hasonlót jelentenek a betegek is.

A kúra nem terhes, nem zavaró és biztosít utóbajok ellen.

A es. kir. szab. »lég-exhalaczió-készülék« (Rectal-Injectio) teljes felszereléssel, magánhasználatra 8 frt. készpénz beküldéssel vagy utánvét mellett; légszermérővel 10 frt. — Szétküld:

Dr. Altmann Károly, Bécs VII. Mariahilferstrasse 80.

„ELSŐ ERDÉLYI BANK” BRASSOBAN.

Az „Első erdélyi bank“ Brassóban folyó 1888. évi november hó 1-étől kezdve

évi 5%-kal kamatoztat giro-betéteket és maga fizeti a betétek után a kamat-adót.

Az igazgatóság.

376 9-12